

Informasjon fra Landbrukskontoret til gardbrukere i Sandnes og Kvitsøy kommunar
Nr. 2 – februar 2023

Regionalt Miljøprogram

Endelegje satsar for regionalt miljøtilskot er fastsett, og dei finn de i [denne nettartikkelen](#).

Hovudutbetalinga er 10. mars.

Produksjonstilskudd 2023 - telledag er 1.mars! (lenke)

Søknadsfrist er 15.mars.

Rettefrist er 29.mars.

Ny søknadsfrist - Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Søknadsfrister for SMIL er 01.04.23 og 01.10.23.

For søkeveiledning se lenke fra Landbruksdirektoratet:

[Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket \(SMIL\) - Landbruksdirektoratet](#)

Eller du kan søke opp SMIL hos Landbruksdirektoratet.

Ny strategiplan SMIL for Sandnes kommune er vedlagt dette infoskrivet.

Ta kontakt med Arve Fløysvik hvis du lurer på noe om SMIL.

Utviklingsmidler - søknadsfrist 28. april

Våren er i anmarsj og det betyr at søknader om tilskudd til utviklingstiltak i landbruket ønskes velkommen.

Rogaland fylkeskommune forvalter to ordningar med til sammen 4,32 millioner kroner. Vær obs på søknadsfristen som er 28. april 2023. Les heile saka [her](#).

Landbruksundersøking - framtida om 15 år

Heile 40 prosent av bøndene i Sandnes svarte på ei spørjeundersøking dei fekk tilsendt i oktober 2022. Dei mest sentrale spørsmåla gjekk på kva produksjonar føretaka har i dag, og kva bøndene sjølve trur det er av produksjonar på garden om 15 år. Resultata har fått stor merksemd i media.

[Les heile saka](#) og sjå resultata frå undersøkinga for Sandnes [her](#).

Allemannsretten – retter og plikter

Allemannsretten gjelder i utmark og ikke innmark, med noen unntak, og er styrt etter friluftsløven.

Se [spørsmål og svar](#) om hva som gjelder på Miljødirektoratets side. Retten til ferdsel i utmarka har stor samfunnsmessig verdi for bl.a. folkehelsa. Kommunen setter derfor stor pris på all tilrettelegging for turgåere i landbruks-områdene. Vi er klar over utfordringene dette medfører og ønsker å bidra til godt samarbeid, for å finne løysningene som fungerer for landbruket. For å unngå misforståelser informerer vi her om hvordan loven regulerer friluftslivsbruk.

Hva er utmark og hvor har folk retten på sin side?

Definisjonen på innmark og utmark og hvilken ferdsel som tillates hvor, finner en i [friluftslovens § 1 a, 2 og 3](#). Lommer av utmark i innmark er f.eks. etter loven definert som innmark. En har rett til ferdsel på landbruksvei *fra* innmark *til* utmark, men altså ikke til små lommer av utmarksprega områder omsluttet av eller som ligger innenfor inngjerda innmark. Ferdsele skal uansett ikke gå gjennom gårds plass eller over hustomt.

Når kan grunneier nekte ferdsel?

Grunneier kan nekte ferdsel på vei eller sti i innmark «hvis ferdselen er egnet til å volde nevneverdig skade» jf. friluftslovens § 3 a. Loven nevner dette, og frasen «å være til utilbørlig fortrensel eller ulempe for eier eller bruker», flere ganger som mulighet for å forby allmenn ferdsel. Det er likevel ikke rom for å nekte alle ferdsel, jf. [§ 13](#), dersom det f.eks. kun er dem med løse hunder som medfører slik fortrensel eller ulempe.

Det er likevel et unntak i [§ 16](#) dersom ulempene/belastningene ved allmenn ferdsel blir altfor store. Kontakt kommunen om det er tilfelle.

I friluftslovens [§ 4](#) står det «Ved offentlig veg er det tillatt å parkere i utmark, såfremt det ikke volder nevneverdig skade eller ulempe.» Det er iht. samme paragraf lov å forby ferdsel og parkering på eller langs privat veg for motorvogn, hestekjøretøy og bl.a. elsykler. I lovens [§ 11](#) står det bl.a. om folks plikter og eiers bortvisningsrett.

Løse hunder versus båndtvang - hva gjelder hvor og når på året?

[Å gå med løs hund](#) i den tiden det ikke er båndtvang, 21.08-30.03, anses for å være en allemannsrett. Iht. den [lokale hundeforskriften for Sandnes](#) er det imidlertid utvidet båndtvang til 15. november i beiteområder der dyr har rett til å beite og *faktisk* beiter. Vi anbefaler informasjonsskilt om at beiting pågår, fra innfartsstier.

Det er i tillegg båndtvang hele året i en del turområder, slik som Vagleskogen, Arboretet og deler av Melsheia. Se [hundelovens § 9](#) for unntakene, som bl.a. gjelder for hund i aktiv bruk som ettersøkshund etter såret eller sykt vilt, og godkjent førerhund i aktiv tjeneste.

Kurs for aktive skogeiere - fra ungdom 16 år – nettkurs, lokale kurs

En kan bruke skogfond for å dekke kursavgifta på [skogkurs sine kurs](#) til alle i familien fra og med 16 år. Utstyr inkl. verneutstyr må en ha med selv. Se kurspriser, lokal instruktør og hvilke kurs han kan arrangere [her](#). Meld din interesse til kommunen eller avtal med instruktør selv. Kommunen kan også bidra i organisering av kurs. En kan fylle opp kurs med folk fra andre næringer og privatpersoner utover landbruksaktører. Minimum 4 deltakere for motorsag/sikkerhetskurs – vi er spesielt interessert i at ungdom tar dette kurset!

Fagdag flisbasert bioenergi i Hjelmeland i februar/mars

Statforvaltaren planlegger en fagdag om flisbasert bioenergi i Hjelmeland for bønder, skogeiere og kommunal landbruksforvaltning i februar/mars. Følg med på deres [hjemmeside](#) om det er aktuelt for deg.

Fagdag om skog - i Hjelmeland 4. mars

Per Helle, instruktør fra [Skogkurs](#), forteller og viser i felt verdien av et velstelt plantefelt, hvilke inntektsmuligheter gammelskogen gir og når den er hogstmoden, hva en taper ved for tidlig hogst, hvordan en kan bruke fordelsordningen Skogfond, samt gode eksempler på velskjøtta skog i lokale bestand. Se program og påmelding [her](#). Deltakelse er gratis. Arrangør: Skogselskapet i Rogaland.

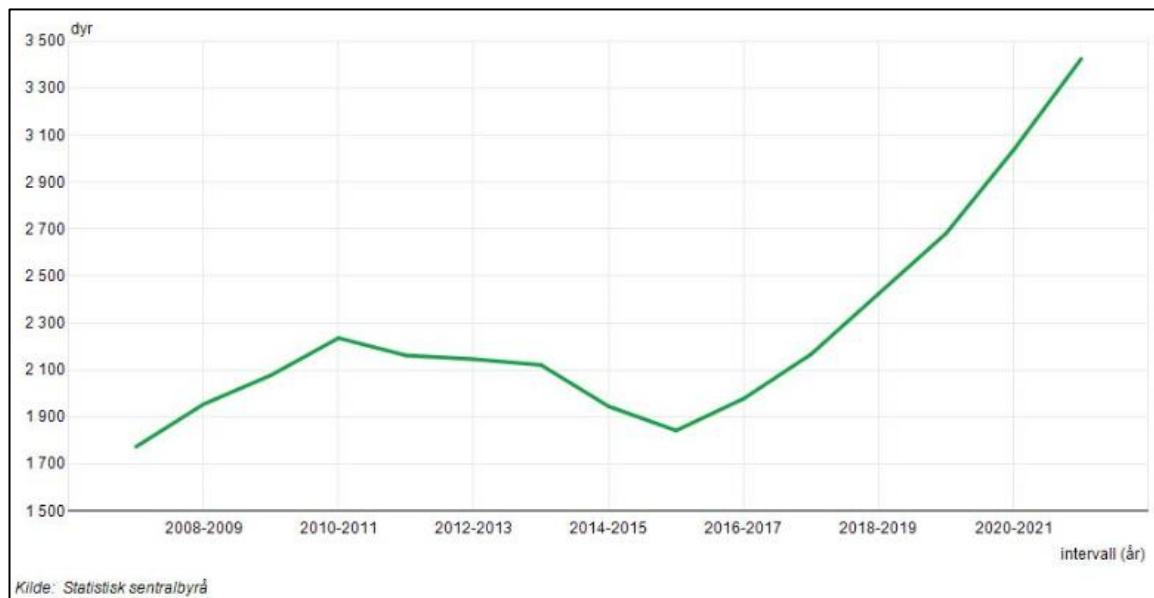
Lukkede hogster – ny veileder

Det er laget en [veileder om lukkede hogstformer](#). Dette er en fellesbetegnelse for en hel rekke ulike skogskjøtselsregimer der målet vanligvis er å oppnå en mer variert skogstruktur, med trær som varierer i høyde og alder, og kanskje også med flere treslag. Veilederen går gjennom aktuelle hogstformer og peker på objektive

indikatorer som sier noe om hvorvidt lukket hogst kan være aktuelt. Veilederen kommer med konkrete råd og framgangsmåter for gjennomføring eller konvertering til lukket hogst.

NIBIO-rapport om hjorteskader på skog - med «fellingstips»

Når trea er små er det særlig hjortens beiting av toppskudd som er problemet. I hogstklasse 3 og 4 er det barknag som gjør størst skade. [Rapporten](#) redegjør for hvor en kan forvente størst skade, og hvordan en kan forsøke å forebygge og redusere beiteskader. Det er derfor tatt med egne råd om hvordan en kan redusere hjortestammen og holde den i sjakk, i kapittel 7. Det pekes å at det må være god samhandling mellom grunneierstyrt- og offentlig forvaltning.

Antall felte hjort i Rogaland i 2008-2021

Redd rådyrkalver fra slåmaskinen – dronekurs 1. mars

Gratis [digitalt introduksjonskurs](#) for å redde rådyrkalver.

Hvilken metode fungerer?
Hvilke droneregler gjelder?
Hvordan komme i gang?
1. mars kl. 18:00 - 20:00.

Se også kurs for viderekommende samme sted.

Kilde: UAS Norway, [Dronebransjens kursportal](#)

Vipeobservasjons-konkurranse

Våren og vipa er snart her! Bli med på Statsforvaltaren sin konkurranse, og send inn når og kor du ser vipa. Førstepremien er ei korg med lokalmat frå Rogaland, og i tillegg kan dei lokke med tre flotte vipekoppar. Konkurransen blir avslutta 1. mai 2023. For å bli med på konkurransen og vinne korga med lokalmat må du sende inn bilde. Les heile saken [her](#).

God driv i bioenergisinga i Rogaland

Med stort og smått er det om lag 70 biobrenselanlegg i drift i Rogaland i dag. Desse fordeler seg frå mindre anlegg på gardsnivå, til større anlegg drivne av kommersielle aktørar med flisbasert varmeleveranse til offentlege bygg, industri og næring. Rogaland sitt største flisfyringsanlegg er under bygging ved Tine Meieri Jæren der 36 GWh naturgass vert erstatta med fornybar energi. Les meir [her](#) og bruk kontaktpersonen for bioenergi hjå Statsforvaltaren – Karl Ludvig Ådland (t.o.m. juni 2023).

NLR skriv om Plantevernjournal

Plantevernjournal er ein journal over plantevernmidlar brukt på garden din, av deg sjølv eller innleigd hjelp. Krava for plantevernjournal gjeld og for økologisk landbruk.

Plantevernjournal skal førast av den som brukar plantevernmiddel, så om ein leige inn hjelp frå ein entreprenør eller anna eit føretak med sprøytinga er det den som er innleigd som skal føre journal, journalen skal liggje på garden arbeidet er utført på.

Når ein søker om produksjonstilskot må denne vera på plass for at ein ikkje skal få trekk i tilskotet.

Her kjem litt kort kva som må vera med i ein slik journal, alle punkta under må vera med for ikkje å få trekk i produksjonstilskotet.

Dette er det som må vera med for at det skal vera ein plantevernjournal:

- Sprøytejournal
- Journal for vern av vassmiljø (vassjournal)
- Journal for integrert plantevern

Ein plantevernjournal skal obevarast i minst 3 år.

Kva må vera med i ein sprøytejournal?

- Namn på plantevernmiddelet
- Tidspunkt for behandling
- Dose
- Område som er behandla
- Kva vekst som er behandla

Kva må vera med i ein vassjournal?

- Buffersone til overflatevatn (minsteavstand 50 meter)
- Avstand til eventuelle drikkevasskjelder
- Tiltak gjort for å avgrensa skade (dette kan vera; dyseval, større buffersone enn kva etikett seier, val av vaskeplass o.l. lista er ikkje uttømande)

Kva må vera med i journalen for integrert plantevern?

- Ein skal grunngje val av det middelet du brukte framfor andre midlar eller metodar.
- Det bør og vera med kvifor ein ikkje har valt ikkje- kjemisk metode
- Kva overvaking ein har gjort av skadegjeraren, førebyggjande tiltak før ei evt. kjemisk behandling.

NLR har utarbeida eit forslag til plan, [denne](#) kan du bruke. Men det er ikkje eit krav, ein kan og bruke noko som ein laga sjølv berre du får all informasjonen som trengst for ein fullverdig journal med.

NLR sine forslag til plantevernjournal

Tilsette på Landbruk:

Brit Jorunn Haslemo – landbrukssjef -	41685293	Bibbi Thorbjørnsen – rådgjevar	90787013
Johanne Thu – rådgjevar (i permisjon)		Robijne Verstege – skogbruksjef/vilt	95429318
Arve Fløysvik – rådgjevar	95810887	Marit Jacobsen – adm. Konsulent	92698524

